

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

27 - యుద్ధకాండ సప్తవింశః సర్గః

|| హరాదివానరపరాక్రమాఖ్యానమ్ ||

తాంస్తు తేఽహం ప్రవక్ష్యామి ప్రేక్షమాణస్య యూథపాన్ |
రాఘవార్థే పరాక్రాంతా యే న రక్షంతి జీవితమ్ || 1 ||

స్నిగ్ధా యస్య బహువ్యామా వాలా లాంగూలమాశ్రితాః |
తావ్రూః పీతాః సితాః శ్వేతాః ప్రకీర్ణా ఘోరకర్షణః || 2 ||

ప్రగృహీతాః ప్రకాశంతే సూర్యస్యేవ మలీచయః |
వృథివ్యాం చానుకృష్యంతే హరో నామైష యూథపః || 3 ||

యం వృష్టతోఽనుగచ్ఛంతి శతశోఽథ సహస్రశః |
ద్రుమానుద్యమ్య సహసా లంకారోహణతత్పరాః || 4 ||

ఏష కోటిసహస్రేణ వానరాణాం మహాజసామ్ |
ఆకాంక్షతే త్వాం సంగ్రామే జేతుం పరపురంజయ || 5 ||

యూథపా హరిరాజస్య కింకరాః సముపస్థితాః |
నీలానివ మహామేఘాంస్తిష్ఠతో యాంస్తు పశ్యసి || 6 ||

అసితాంజనసంకాశాన్యుద్ధే సత్యపరాక్రమాన్ |
అసంఖ్యేయాననిర్దేశ్యాన్సరం పారమివోదధేః || 7 ||

పర్వతేషు చ యే కేచిద్విషమేషు నదీషు చ |
ఏతే త్వామభివర్తంతే రాజన్మృక్షాః సుదారుణాః || 8 ||

ఏషాం మధ్యే స్థితో రాజన్భీమాక్షో భీమదర్శనః |
పర్జన్య ఇవ జీమూతైః సమంతాత్పరివారితః || 9 ||

ఋక్షవంతం గిరిశ్రేష్ఠమధ్యాస్తే నర్కదాం పిబన్ |
సర్వర్కాణామభిపతిర్ధ్రావ్రో నామైష యూథపః || 10 ||

యవీయానస్య తు భ్రాతా పశ్యేనం పర్వతోపమమ్ |
భ్రాత్రా సమానో రూపేణ విశిష్టస్తు పరాక్రమైః || 11 ||

స ఏష జాంబవాన్నామ మహాయూథపయూథపః |
ప్రక్రాంతో గురువర్తి చ సంప్రహారేష్వమర్షణః || 12 ||

ఏతేన సాహ్యం సుమహాత్మ్యతం శక్రస్య భీమతా |
దైవాసురే జాంబవతా లభ్యాశ్చ బహవో వరాః || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

27 - యుద్ధకాండ సప్తవింశః సర్గః

ఆరుహ్య పర్వతాగ్రేభ్యో మహాభ్రవిపులాః శిలాః |
ముంచంతి విపులాకారా న మృత్యోరుద్విజంతి చ || 14 ||

రాక్షసానాం చ సదృశాః పిశాచానాం చ లోమశాః |
ఏతస్య సైన్యా బహవో విచరంత్యగ్నితేజసః || 15 ||

యం త్వేనమభిసంరబ్ధం ప్లవమానమివ స్థితమ్ |
ప్రేక్షంతే వానరాః సర్వే స్థితా యూథపయాథపమ్ || 16 ||

ఏష రాజన్సహస్రాక్షం పర్యుషాస్తే హరీశ్వరః |
బలేన బలసంపన్నో దంభో నామైష యూథపః || 17 ||

యః స్థితం యోజనే శైలం గచ్ఛన్పార్శ్వేన సేవతే |
ఊర్ధ్వం తద్భైవ కాయేన గతః ప్రాప్నోతి యోజనమ్ || 18 ||

యస్మాన్త పరమం రూపం చతుష్పాదేషు విద్యతే |
శ్రుతః సన్నాదనో నామ వానరాణాం పితామహాః || 19 ||

యేన యుద్ధం పురా దత్తం రణే శక్తస్య భీమతా |
పరాజయశ్చ న ప్రాప్తః సోఽయం యూథపయాథపః || 20 ||

యస్య విక్రమమాణస్య శక్తస్యేవ పరాక్రమః |
ఏష గంధర్వకన్యాయాముత్పన్నః కృష్ణవర్తనః || 21 ||

తదా దైవాసురే యుద్ధే సాహ్యర్థం త్రిదివౌకసామ్ |
యస్య వైశ్రవణో రాజా జంబూముపనిషేవతే || 22 ||

యో రాజా పర్వతేంద్రాణాం బహుకిన్నరసేవినామ్ |
విహారసుఖదో నిత్యం భ్రాతుస్తే రాక్షసాధిప || 23 ||

తతైవ వసతి శ్రీమాన్బలవాన్వానరర్షభః |
యుద్ధేష్వకత్థనో నిత్యం క్రథనో నామ యూథపః || 24 ||

వృతః కోటిసహస్రేణ హరీణాం సముపస్థితః |
ఏషైవాశంసతే లంకాం స్వేనానీకేన మర్ధితుమ్ || 25 ||

యో గంగామనుపర్యేతి త్రాసయన్తస్తియూథపాన్ |
హస్తినాం వానరాణాం చ పూర్వవైరమనుస్మరన్ || 26 ||

ఏష యూథపతిర్నేతా గచ్ఛన్గిరిగుహాశయః |
గజాన్యోధయతే వన్యాగ్నిలింశ్చైవ మహీరుహాన్ || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

27 - యుద్ధకాండ సప్తవింశః సర్గః

హరిణాం వాహినీముఖ్యో నదీం హైమవతీమను |
 ఉశీరబీజమాశ్రిత్య పర్వతం మందరోపమమ్ || 28 ||

రమతే వానరశ్రేష్ఠో దివి శక్త ఇవ స్వయమ్ |
 వినం శతసహస్రాణాం సహస్రమనువర్తతే || 29 ||

వీర్యవిక్రమదృష్టానాం నర్దతాం బలశాలినామ్ |
 స ఏష నేతా చైతేషాం వానరాణాం మహాత్మనామ్ || 30 ||

స ఏష దుర్ధరో రాజన్త్రమాథీ నామ యూథపః |
 వాతేనేవోద్ధతం మేఘం యమేనమనుపశ్యసి || 31 ||

అనీకమపి సంరబ్ధం వానరాణాం తరస్వినామ్ |
 ఉద్ధూతమరుణాభాసం పవనేన సమంతతః || 32 ||

వివర్తమానం బహుధా యత్రైతద్బహులం రజః |
 ఏతేఽసితముఖా ఘోరా గోలాంగూలా మహాబలాః || 33 ||

శతం శతసహస్రాణి దృష్ట్వా వై సేతుబంధనమ్ |
 గోలాంగూలం మహావేగం గవాక్షం నామ యూథపమ్ || 34 ||

పరివార్యాభివర్తంతే లంకాం మర్లితుమోజసా |
 భ్రమరాచరితా యత్ర సర్వకాలఫలద్రుమాః || 35 ||

యం సూర్యస్తుల్యవర్ణాభమనుపర్యేతి పర్వతమ్ |
 యస్య భాసా సదా భాంతి తద్వర్ణా మృగపక్షిణః || 36 ||

యస్య ప్రస్థం మహాత్మానో న త్యజంతి మహార్షయః |
 సర్వకామఫలా వృక్షాః సదా ఫలసమన్వితాః || 37 ||

మధూని చ మహార్థాణి యస్మిన్సర్వతసత్తమే |
 తత్రైష రమతే రాజన్త్రమ్యే కాంచనపర్వతే || 38 ||

ముఖ్యో వానరముఖ్యానాం కేసరీ నామ యూథపః |
 షష్ఠ్లిలిసహస్రాణాం రమ్యాః కాంచనపర్వతాః || 39 ||

తేషాం మధ్యే గిరివరస్త్వమివానఘ రక్షసామ్ |
 తత్రైతే కపిలాః శ్వేతాస్తావ్రాస్యా మధుపింగలాః || 40 ||

నివసంతుత్తమగిరౌ తీక్ష్ణదంష్ట్రా నఖాయుధాః |
 సింహా ఇవ చతుర్దంష్ట్రా వ్యాఘ్రా ఇవ దురాసదాః || 41 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

27 - యుద్ధకాండ సప్తవింశః సర్గః

సర్వే వైశ్వానరసమా జ్వలితాశీవిషోపమాః |
 సుదీర్ఘాంచితలాంగూలా మత్తమాతంగసన్నిభాః || 42 ||
 మహాపర్వతసంకాశా మహాజీమూతనిఃస్వనాః |
 వృత్తపింగలరక్తాక్షా భీమభీమగతిస్వరాః || 43 ||
 మర్దయంతీవ తే సర్వే తస్థుర్లంకాం సమీక్ష్య తే |
 ఏష చైషామధిపతిర్మధ్యే తిష్ఠతి వీర్యవాన్ || 44 ||
 జయాల్లీ నిత్యమాదిత్యముపతిష్ఠతి బుద్ధిమాన్ |
 నామ్నా పృథివ్యాం విఖ్యాతో రాజన్ శతవలీతి యః || 45 ||
 ఏషైవాశంసతే లంకాం స్వేనానీకేన మర్శితుమ్ |
 విక్రాంతో బలవాన్ శూరః పౌరుషే స్వే వ్యవస్థితః || 46 ||
 రామప్రియార్థం ప్రాణానాం దయాం న కురుతే హరిః |
 గజో గవాక్షో గవయో నలో నీలశ్చ వానరః || 47 ||
 ఏకైక ఏవ యూథానాం కోటిభిర్దశభిర్వృతః |
 తథాఽన్యే వానరశ్రేష్ఠా వింధ్యపర్వతవాసినః |
 న శక్యంతే బహుత్వాత్తు సంఖ్యాతుం లఘువిక్రమాః || 48 ||
 సర్వే మహారాజ మహాప్రభావాః సర్వే మహాశైలనికాశకాయాః |
 సర్వే సమర్థాః పృథివీం క్షణేన కర్తుం ప్రవిధ్యస్తవికీర్ణశైలామ్ || 49 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే సప్తవింశః సర్గః || 27 ||

